EVOLUŢIA ISTORICĂ A INFRACŢIUNII DE VIOL

THE HISTORICAL EVOLUTION OF THE RAPE

Georgiana DOBOȘ, ORCID: 0000-0002-5077-2485
Universitatea de Stat din Moldova

CZU: 343.541:34(498)(091) e-mail: georgiana.dobos95@gmai.com

Violul este o infracţiune veche, cunoscută şi pedepsită încă din Evul Mediu. Autorii unor asemenea fapte erau pedepsiţi în funcţie de averea pe care o deţineau, şi de poziţia lor socială, precum şi în funcţie de cât de bogate erau femeile pe care le exploatau sexual. Violatorii care comiteau astfel de fapte erau de multe ori mutilaţi şi schingiuiţi.

Se spune că încă de pe vremea lui Ştefan cel Mare, acei barbari care atentau la fetele virgine şi le violau erau aspru pedepsiţi, prin tăierea scârbăvnicului mădular.

Acest fapt ne este amintit prin textul de lege: „Velcare sau velcine va îndrăzni a se năpusti asupra tinerelor fete cu ştrumeleagul învârtoşat, predepsit va fi de lege prin tăierea scârbăvnicului mădular şi aruncarea lui la reţe”.

Să nu uităm că poate cel mai cunoscut text de lege, asemănător cu cel de pe vremea lui Ştefan cel Mare, care sancţiona violatorii, provine din perioada lui Nicolae Mavrocordat, cel ce a fost în mai multe rânduri domnitor al Moldovei şi Ţării Româneşti, între anii 1709 şi 1730, face referire tot la faptul că: „Celui ce va fi prins cu ştromeleagul învârtoşat primprejurul părţilor fătătoare ale muierii i se va tăia scârbăvnicul mădular, întru veşnica lui nefolosinţă”.

Încercăm, prin cercetările efectuate privind evoluţia istorică a infracţiunii de viol, să reflectăm mai mult asupra a trei Coduri penale, acestea fiind: Codul penal al Romaniei din 1864, Codul penal Carol al II- lea din 1936 şi Noul Cod penal din 2014.

Dacă ne vom apleca asupra infracţiunii de viol, în Noul Cod penal, vom observa că această infracţiune ne este ilustrată în Titlul I, la „Infracţiuni contra persoanei” la Cap. VIII. la „Infracţiuni contra libertăţii şi integrităţii vieţii sexuale” care face referire la raportul sexual, actul sexual, anal sau oral, forţat, cu penetrare, cu o anumită persoană, comis prin constrângere, fără a-i da posibilitatea persoanei de a se apăra sau de a-şi exprima acordul, se pedepseşte cu închisoare de la 3 la 10 ani.

Spre deosebire de Noul Cod penal, dacă vom merge în sens opus, la cel mai vechi Cod penal, la Codul penal al Romaniei din 30 octombrie 1864, vom oberva că infacţiunea de viol este incriminată şi în acest Cod, doar, că într-o formă modificată, regăsind-o de această dată în Titlul IV la: „Crime și delicte in contra particularilor, la Cap. V. „Atentate in contra bunelor moravuri” unde vom observa faptul că infracţiunea de viol este înlocuită cu: „Atentatul contra pudoarei, cu violenţă” având următorul text de lege, evidenţiat la art. 264 „Oricine va comite un atentat in contra pudoarei, indeplinit

sau cercat, cu violenta, in contra unui individ de sex barbatesc sau femeesc, se va pedepsi cu maximul inchisorei. Daca crima s'a comis in contra persoanei unui copil mai mic de 15 ani impliniti, culpabilul se va pedepsi cu maximul recluziunei".

În Codul penal Carol al II-lea din 1936, în Titlul XI la: ,,Infracţiuni contra pudoarei şi a bunelor moravuri" în Cap. I ,,Infracţiuni contra pudoarei" la art.419, ne este subliniat violul, care este evidenţiat în următorul conţinut ,,comite delictul de viol şi se pedepseşte cu inchisoare corecţională de la 2 la 5 ani şi interdicţie corecţională de la 3 la 5 ani" facându-se referite la două posibilităţi, ambele punând în centrul atenţiei bărbatul. În primul alineat, vom observa că bărbatul, despre care vorbeam anterior, printr-un comportament violent sau prin ameninţare are puterea de a constrânge orice fel de persoana, atât de sex feminin cât şi de sex masculin, să întreţină cu el un raport sexual. În cel de al doilea alineat, suntem eclipsaţi de latura întunecată a bărbatului care profită de slăbiciunea victimei, aceasta din urmă aflându-se într-o stare de inconştienţă, neavând posibilitatea de a se mai apăra şi nici de a-şi mai exprima voinţa, autorul întreţine cu ea un raport sexual, în afara căsătoriei.

În continuare, legiuitorul ne asigură că în ambele cazuri, dacă victima este minoră sau dacă are vârsta mai mică de 14 ani, sau dacă prin producerea actului sexual, a rămas gravidă, ori i s-a transmis o boală venerică, pedeapsa este închisoarea de la 5 la 10 ani şi interdicţia corecţională de la 3 la 5 ani.

Legiuitorul ne mai evidenţiază prin art. 218 alin.(4) din Noul Cod penal faptul că dacă actul sexual a avut ca urmare moartea victimei, pedeapsă este închisoarea de la 7 la 18 ani și interzicerea exercitării unor drepturi. Este sancționat violul care a avut ca urmare moartea victimei, această urmare adiacentă este mai gravă decât cea urmărită ori acceptată. Violențele au fost exercitate în vederea săvârșirii violului, nu a uciderii victimei.

Dacă a existat intenția de a ucide victima violului, se reține concurs între infracțiunea de viol și cea de omor calificat.

Acest fapt este reglementat în Codul penal al Romaniei din 1864 la art. 266, care evidenţiază faptul că, cei care din acţiunile lor au avut ca rezultat moartea victimei, vor fi pedepsiţi cu munca ,,silnică pe vieață" cât şi în Codul penal Carol al II-lea din 1936, art.426.

În concluzie: Viață sexuală reprezintă o latură deosebit de importantă a vietii persoanei, în a cărei normală desfășurare şi manifestare sunt interesaţi atât indivizii cât şi societatea în ansamblul său. Desfășurarea normală a vieţii sexuale a unei persoane presupune ca relaţiile sexuale la care aceasta participă să nu-i pună în pericol viaţa, integritatea corporală, sănătatea fizică şi psihică, libertatea şi demnitatea. Pentru satisfacerea acestor interese, viaţa sexuală a persoanei trebuie să se desfăşoare după anumite norme, a căror respectare asigură apărarea unor valori morale şi juridice de maximă importanţă: libertatea şi moralitatea vieţii sexuale a persoanei.

Libertatea individuală a oricărei persoane se referă, printre altele, şi la dreptul acesteia de a decide asupra propriei sale vieţi sexuale, acest drept fiind un drept ab-

solut, a cărui exercitare nu este limitată decât de necesitatea respectării unor norme morale elementare, a regulilor de convieţuire socială şi a inviolabilităţii sexuale a persoanei.

Referinţe:

1. VLĂDOIU, N.M. *Drept penal român*. *Partea specială*: Curs universitar. Bucureşti: Universul juridic, 2014. 372 p. ISBN 978-606-673-480-6.
2. Codul penal din 30 octombrie 1864. În: *MO* din 2 decembrie 1864.
3. PETIT, E., ZOTTA, C. *Codul penal Carol al II-lea din 1936.* București: Editura ziarului „Universul”. 234 p.
4. *Codul penal și Legea pentru punerea în aplicare*. București: C.H. Beck, 2016. 205 p. ISBN 978-606-18-0585-3.